

PROGRAMACIÓN DOCENTE LABORATORIO MÚSICA ANTIGA II

CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA 2019-2020

TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLOS DECRETOS 163/ 2015 E 171/2016)

**ADAPTADA SEGUNDO AS INSTRUCCIÓN DO 27 DE ABRIL DE 2020, DA DIRECCIÓN XERAL DE EDUCACIÓN,
 FORMACIÓN PROFESIONAL E INNOVACIÓN EDUCATIVA**

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN										
LABORATORIO DE MÚSICA ANTIGA II (2º cuatrimestre)										
ESPECIALIDADE:	TODAS				ITINERARIOS:	TODOS				
CARÁCTER:	OPTATIVA				TIPO DE CLASE:	COLECTIVA				
DEPARTAMENTO:	MUSICOLOXÍA				XEFE DE DPTO.:	Sergio Añón Lijó				
CURSOS	1º curso	2º curso		3º curso	4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:			
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:	2
ECTS/CUAD.						3		(3)	Observacións:	Só a poden escoller alumnos de 3º e 4º curso
DOCENTES:	NOME E APELIDOS				EMAIL/TEL/WEB		TITORÍA			
	Pablo Ruibal Armesto				pabloruibal@gmail.com		Luns 20,00–21,00 Videokonferencia plataforma CESGA / mail etc			

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR	Introdución á práctica da interpretación musical de diferentes repertorios da chamada música antiga con música das diferentes épocas (Medieval , Renacemento e Barroco). Lectura a primeira vista e practica grupal . Coñecemento das técnicas interpretativas de ditas épocas.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Lectura musical fluída Nocións básicas de harmonía Práctica conxunto instrumental Práctica lectura e entoación
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	- Esta materia optativa pretende achegar aos alumnos a un repertorio moi amplo e diverso normalmente non traballado nos Conservatorios e escolas de música. Está relacionado polo seu carácter e metodoloxía práctica coas materias de Música de Cámara. -Ten tamén relación coas materias de Análise e Historia da Música por canto se estudian prácticas de introdución a interpretación historicamente informada -Está relacionado coa especialidade de interpretación xa que na ensinanza de todos os instrumentos se pode traballar este tipo de repertorio facendo as correspondentes adaptación se for o caso..
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T2, T3, T7, T8, T9, T10
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X2, X3, X7, X8, X10, X11, X12, X17
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EI1,EI2, EI4, EI5, EI6

Ver a lista e descrición de competencias nos Decretos 163/ 2015 e 171/2016

3. OBXECTIVOS

DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Achegar ao alumno ao repertorio medieval mediante o estudo de tratados orixinais e das técnicas de interpretación coñecidas	T9, T13, T17 X1, X2, X3, X4, X6, X7, X8, X11, X14, X15, X16, X17, X22, X26 EC1, EI3, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10, EP3, ED4
Achegar o alumno ao repertorio polifónico dos séculos XV e XVI o estudo de tratados orixinais e das técnicas de interpretación coñecidas	T9, T13, T17 X1, X2, X3, X4, X6, X7, X8, X11, X14, X15, X16, X17, X22, X26 EC1, EI3, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10, EP3, ED4
Achegar ao alumno ao repertorio do período barroco o estudo de tratados orixinais e das técnicas de interpretación coñecidas	T9, T13, T17 X1, X2, X3, X4, X6, X7, X8, X11, X14, X15, X16, X17, X22, X26 EC1, EI3, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10, EP3, ED4
Posuír a capacidade de analizar e comprender no seu contexto as obras camerísticas dos séculos XVI a XVIII	T9, T13, T17 X1, X2, X3, X4, X6, X7, X8, X11, X14, X15, X16, X17, X22, X26 EC1, EI3, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10, EP3, ED4
Mellorar a lectura a primeira vista no propio instrumento a partir da lectura de obras antigas	T9, T13, T17 X1, X2, X3, X4, X6, X7, X8, X11, X14, X15, X16, X17, X22, X26 EC1, EI3, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10, EP3, ED4
Desenvolver a capacidade de tocar en grupo: escoita persoal e xeral do grupo, desenvolvemento da empatía musical, flexibilidade de resposta, compenetración cos demais...	T9, T13, T17 X1, X2, X3, X4, X6, X7, X8, X11, X14, X15, X16, X17, X22, X26 EC1, EI3, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10, EP3, ED4
Adquirir técnicas de ensaio e de resolución de problemas de conxunto	T9, T13, T17 X1, X2, X3, X4, X6, X7, X8, X11, X14, X15, X16, X17, X22, X26 EC1, EI3, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10, EP3, ED4
Coñecer e valorar o patrimonio artístico musical anterior a 1750 diferenciando as características fundamentais de cada época e lugar	T9, T13, T17 X1, X2, X3, X4, X6, X7, X8, X11, X14, X15, X16, X17, X22, X26 EC1, EI3, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10, EP3, ED4
Involucrarse nas actividades concertísticas que poidan xorder sobre música antiga pertencentes a esta materia	T9, T13, T17 X1, X2, X3, X4, X6, X7, X8, X11, X14, X15, X16, X17, X22, X26 EC1, EI3, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10, EP3, ED4
Introducirse na práctica da frauta de bico e interpretar repertorio de diferentes épocas axeitado ao seu nivel	T9, T13, T17 X1, X2, X3, X4, X6, X7, X8, X11, X14, X15, X16, X17, X22, X26 EC1, EI3, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10, EP3, ED4

4. CONTIDOS*		
Os contidos da materia veranse reducidos por causa da crise do COVID 19.		
BLOQUES TEMÁTICOS		Sesiões
INTERPRETACIÓN REPERTORIO MEDIEVAL	Orixes da polifonía -Ars Nova	1
INTERPRETACIÓN REPERTORIO RENACEMENTO	Polifonía a 3 , 4 e 5 voces Música instrumental do Renacemento	2
INTERPRETACIÓN REPERTORIO BARROCO	Repertorio instrumental do século XVII Monodia acompañada con BC Fugas instrumentais	2+1
LECTURA A PRIMEIRA VISTA E TRANSPORTE	Lectura a primeira vista en diversas claves e transporte nos casos que sexa necesario	2
IMPROVISACIÓN SOBRE PATRONS ARMÓNICOS E DISMINUCIÓN MELÓDICA	improvisación histórica en diferentes tratados e aplicación en cláusulas novas Improvisación sobre un <i>cantus firmus</i> Lectura de exemplos de improv. histórica en diferentes tratados e aplicación sobre intervalos e cláusulas Improvisación sobre diferentes patrones armónicos dos séculos XVI e XVII: <i>Passamezzo antico, Passamezzo moderno</i> <i>, Folias, Ruggiero , Romanesca, Canarios , Xacaras, Chacona</i> etc...	1 +4
ORNAMENTACIÓN	Estudio dos diferentes tipos de ornamentación según época e lugar Realización de ornamentación sobre diferentes tipos de melodía	1+1
CONXUNTO INSTRUMENTAL E BAIXO CONTINUO	Polifonía e monodia para instrumentos melódicos e rudimentos elementales de acompañamento e Baixo continuo para instrumentos polifónicos (guitarra, clave, órgano, arpa) Lectura de baixo continuo	1+1
INTRODUCCIÓN Á FRAUTA DE BICO	Lectura con frautas en diversas afinacións Música a solo (+ BC) e consort de frautas	2
ESTUDIO TÉCNICO DE TRATADOS E DOCUMENTOS HISTÓRICOS	Aplicación de diferentes solución teóricas aportadas polos músicos do pasado para acadar unha correcta información histórica as diferentes pezas interpretadas na aula	1+1
Total Sesiões		6+7
OS BLOQUES TEMÁTICOS SON TRANSVERSAIS DE XEITO QUE EN CADA SESIÓN SE TRABALLARÁN VARIOS TIPOS DE MÚSICA , É IMPORTANTE SINLAR QUE AO SER UNHA OPTATIVA EN QUE CADA CURSO PODE CONTAR CUNHA COMPOSICIÓN DE ALUMNADO MOI DIFERENTE OS CONTIDOS VARIARÁN MOITÍSIMO		

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA*			
Os contidos da materia veranse reducidos por causa da crise do COVID 19.			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
CONXUNTO INSTRUMENTAL CO INSTRUMENTO PROPIO	10	26	36
IMPROVISACIÓN ,DIMINUCCIÓN E ORNAMENTACIÓN	2	40	42
GRAVACIÓN E EDICIÓN SON	0	6	6
ACTIVIDADES DE AVALIACIÓN / PROBAS/ RECITAIS	0	6	6
	12	78	90

6. AVALIACIÓN*			
CAMBIOS DE MÉTODO E FERRAMENTAS E CRITERIOS DE AVALIACIÓN DEBIDO A CRISE DO COVID 19			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
FERRAMENTAS	CRITERIOS	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
<p>-OBSERVACIÓN DIRECTA DIARIA.</p> <p>- PROBAS DE AULA CONSISTENTES EN APLICAR NA PRÁCTICA</p> <p>-COMPROBACIÓN ESTUDIO TAREFAS ENCOMENDADAS</p>	<p>-REALIZACIÓN DOS EXERCICIOS ENCONMENDADOS</p> <p>- EVOLUCIÓN DE ADQUISICIÓN DE HÁBITOS RELACIONADOS CO PRACTICADO NA AULA</p> <p>-EVOLUCIÓN AVANCE EN DISMINUCIÓN E IMPROVISACIÓN</p> <p>- AVALIACIÓN DA IMPLICACIÓN E MOTIVACIÓN NA AULA</p>	<p>T9, T13, T17</p> <p>X1. X2, X3,X4,X6, X7, X8, X11, X14, X15, X16, X17, X22, X26</p> <p>EC1, EI3, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10, EP3, ED4</p>	100%
<p>ENVÍO DE GRAVACIÓNS COS SEGUINTEs CONTIDOS</p> <p>a) Improvisacións sobre:</p> <p>1) Catro patróns armónicos típicos del Renacimiento -Barroco dos empregados na aula</p> <p>2) Un <i>cantus firmus</i> no estilo de Diego Ortiz</p> <p>b) Ornamentación dun movemento lento dunha sonata barroca no seu estilo.</p>	<p>OBSERVACIÓN DA APLICACIÓN DO APRENDIDO NA AULA:</p> <p>Criterios de desenvoltura melódica na improvisación</p> <p>Pertinencia melódica en cada estilo</p> <p>Adecuación da ornamentación a o instrumento</p>	<p>T9, T13, T17</p> <p>X1. X2, X3,X4,X6, X7, X8, X11, X14, X15, X16, X17, X22, X26</p> <p>EC1, EI3, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10, EP3, ED4</p>	<p>Servirá únicamente para subir a nota da parte presencial</p>
<p>O resultado da avaliación continua resulta da observación diaria efectuada nas aulas ata o 13 de marzo</p> <p>As mellores calificacións optarán a Matrícula de Honra sempre que a nota da avaliación continua supere o 9</p>			

--

6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA -PERDA AVALIACIÓN CONTINUA (máis de 4 faltas ** Non hai casos

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
REALIZACIÓN DUNHA PROBA FINAL COS CONTIDOS TRABALLADOS NA AULA *	VALORACIÓN DA INTERPRETACIÓN DO EXAME O examen conterá polo menos - Interpretación de dúas obras en varios movementos - Improvisación e diminución sobre patróns armónicos - Lectura a primeira vista en diversas claves	T9, T13, T17 X1, X2, X3, X4, X6, X7, X8, X11, X14, X15, X16, X17, X22, X26 EC1, E13, E15, E17, E18, E19, E110, EP3, ED4	100%

*Non hai casos

OBSERVACIÓNS

~~* Dado que os contidos varían cada curso o alumno que perda a avaliación continua ten que poñerse en contacto co profesor coa suficiente antelación para definir qué repertorio e técnicas debe de traballar para o exame~~

~~Os alumnos que superen 2 faltas de asistencia terán que presentarse a un exame final cun formato diferente ao anterior no que non cabe eliminación da materia.~~

~~Neste caso por tanto a materia a avaliar constará como mínimo de:~~

~~- Dúas obras elegidas polo docente para o instrumento principal do alumno acompañadas por BC~~

~~- Improvisación sobre os patróns traballados na aula~~

~~- Diminución sobre as melodías traballadas na aula~~

~~Estes alumnos realizarán un Exame final nas datas propostas polo centro.~~

~~A nota final será a do exame; posto que non se dispón de outras calificacións é imprescindible ter unha nota mínima de 5~~

6.1.3. ADIANTO DE CONVOCATORIA

Os alumnos aos que lles reste so esta materia para rematar o plan de estudos poderán solicitar á xefatura de estudos un adiamento da convocatoria ordinaria a finais de novembro, o que implica a súa avaliación segundo o procedemento de avaliación alternativa arriba exposto. A data do exame será fixado e comunicado ao alumno unha vez aprobada a súa solicitude.

6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA

Os alumnos que non superen a convocatoria ordinaria contan cunha convocatoria extraordinaria que o centro fixará dentro da segunda semana do calendario de exames (última semana de xuño). A súa avaliación seguirá o procedemento de avaliación alternativa arriba exposto

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
Non hai alumnos con estas características	

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

BIBLIOGRAFÍA BÁSICA DE TRABALLO

-Boquet, Pascale & Gerard Rebour: *50 Renaissance & Baroque standards with variants, examples and advices*

for playing & improvising on any instrument. Courlay: Ed Fuzeau classique, 2007

-Cerone, Pietro: *El melopeo y maestro : tractado de musica theorica y pratica ... : esta repartido en XXII libros* . Nápoles: J B Gargagno, 1613

-Erhardt, Martin: *Upon a ground: Improvisation on ostinatos basses from the XVI to XVIII century* . Ed Magdeburg: Walhall, 2013

-Ganassi, Silvestro: *Regola Rubertina and Lettione Seconda* (Venice, 1542–3).Brisbane: Ed Richard Bodig Saraband Music, 2002

-Linde, Hans Martin: *Pequeña guía para la ornamentación de la música de los siglos XVI a XVII*. Buenos Aires: Melos, 2007

-Lusitano, Vicente: *Tratado de canto de órgano*, F-Pn esp. 219; Un tratado de canto de órgano (séc. XVI), Madrid: H. Collet 1913, [anónimo no Manuscrito, atribución a Vicente Lusitano por Robert Stevenson].

-Nunes da Silva, Manuel: *Arte minima*. Lisboa: Joao Galrao, 1685

-Ortiz, Diego: *Tratado de glossas Il primo libro nel qual si tratta delle glose sopra le cadenze e altre sorte de punti in la musica del violone*. Roma, 1553 /ed, facsimile Florencia: Spes, 1984

-Rosenberg, Steve: *The recorder consort* (vol I , II e III) London: PMML ed., 1978

-Santa María, Tomás de: *Libro llamado Arte de tañer fantasía, assi para tecla como para vihuela, y todo instrume[n]to, en que pudiere tañer a tres, y a quatro voces (...)* Valladolid: Francisco Fernández de Córdoba, 1565

-Sousa e Silva, Pedro: *Um modelo para a interpretação de polifonia renascentista*. Aveiro: Universidade de Aveiro, 2010. <http://hdl.handle.net/10773/3551>

-Quantz, Johann Joachim: *On playing the Flute. The classic of Baroque Music Instruction*. Londres: Bres, 1966

-Veilhan, Jean Claude: *The rules of musical interpretation in the baroque era*. Paris: Ed Alphonse Leduc, 1979

PARTITURAS

<http://imslp.org>

<http://www.icking-music-archive.org/index.php>

http://www0.cpd.org/wiki/index.php/Main_Page/es

<http://www.ars-antiqua.com>

ARQUIVO DE PARTITURAS DO DOCENTE

MATERIAL

-Frutas de bico propiedade do centro a disposición do alumnado: dúas frutas soprano , dúas frutas alto, dúas frutas tenor e un baixo en fa

-*Chalumeau* diatónico dunha octava

- Espineta eléctrica cedida polo CMUS Profesional

8. OBSERVACIÓNS

Aconsellase ao alumno :

- A asistencia as clases.
- A preparación semanal dos contidos e o estudio breve pero constante .
- A realización dos exercicios propostos polo docente.